

Székelyország

«Székely-Udvarhely»

Csik, Háromszék, Marastorda, Torda-aranyos és Udvarhely-
vármegyék partoktól független, székely érdekű rúzsja.

Előfizetési ár: egész évre 10 K, félévre 5 K
Hirdetési ár: 2 K 50 f. Egyes szám 16 fillér. Hirdetési
szabás szerinti. Megjelenik minden vasárnap

FELELŐS SZERKESZTŐ:
BETEGH PÁL
LAPTULAJDONOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Székelyud-
varhely, Kossuth-utca 31. sz. Telefon 15. sz. Posta-
lakarekpenziári csekk- és kliringszámla 10489. sz.

Hiszek az Istenben.

Töröky L. Árpád titkos tanácsos, kalocsai érsek ünnepi beszédet tartott 1915. aug. 8-án Budapesten a Szent László kápolna felszentelése alkalmából.

A beszéd befejező része egy Istentagadó önvallomása; olyan eset, amely az ateistáknak tanulságul, nekünk pedig hitünkben való erősítéssel szolgál.

A világnézetek tisztulását is úgy kell üdvözölnünk, mint a nyert csatákat — mondotta az érsek. Azok utmutatói az emberi lélek gyógyulásának. Emlékeztül ide iktatom egy szabadgondolkodó, a franciák Nitschejének, Lavredannak vallomását:

— Nevettem — ugymond — a hitet s magamat bölcsnek gondoltam. De azután elmúlt a kedvem a nevetéstől, mert láttam, hogy Franciaország sir és vérzik.

Az utra állottam s néztem a katonákat. Vidáman mentek a halálba. Kérdeztem:

— Mi tesz benneteket nyugodtakká? És kezdtek imádkozni:

— Hiszek az Istenben!...

Olvastam népünk áldozatait s láttam, mint viselik azokat az embereket, imádkozva.

Ekkor láttam mennyire vigasztaló egy örök haza, a mely szeretetben ragyog, a mikor a föld gyűlöletben forrong.

De ez a megismerés tudomány, a gyermekek tudománya, és én nem vagyok gyermek. Ez az én inségem, a mely megborzonegat...

Kétségbe kell esnie a nemzetnek, a mely Franciaország fájdalmát érzi, kétségbeesnie, ha nem hiszi, hogy a földnek fájdalma a mennyország gyönyörűsége.

Remélni, mikor minden romba dől, ki tud, hit nélkül? A napi munka, minden jó nem értelmetlen-e, ha nem hiszünk?

Franciaország vérpatakjainál állok, látom a könyek szentelt vizeit és kétségbeesem.

De a szegény bretagnei asszony, aki fiait elvesztette, szeméit kisírta, az imádkozza Ave Máriaját, a fájdalmas Madonna előtt és mosolyog, mosolyog megadással...

Mennyire szegénylenem magamat ez asszony előtt!

Mily rettenetesekek, mily égetőek egy népnek a sebei, amelyeken nem folyik egy cseppje, mint gyógyító balzsam azon Csodálatosnak véreből, azon Csodálatoséból, kit megneveznem nem szabad, mert Ő annyira jó volt és én annyira gonosz...

Mi lesz Franciaországból ha fiai nem hisznek, asszonyai nem imádkoznak?!

Az Istenben bizók hadserege fog ebben a háboruban győzni!..

Franciaország multja nagy, de az a hívő Franciaország volt. Franciaország jelene szorongattatás. A jövője jobb lesz-e? Isten kezén igen, de csakis Isten kezén!

Halottak népe borítja a csatateret. Milyen nehéz egy nemzeti temető fölött ateistának lenni!... Én nem tudok, nem vagyok képes lenni.

Megcsaltam magamat, titeket, kik könyveimet olvastátok, dalaimat énekeltétek. Örület volt, mámor volt, vad álom...

Látom a halált és szólítom az életet. A fegyveres kezek hozzák a halált, az összekulcsolt kezek az életet.

Franciaország, Franciaország térj vissza legszebb napjaid hi-

téhez! Istentől elhagyatva lenni annyi, mint elpusztulni.

Nem tudom, hogy holnap élek-e még? De barátaimnak meg kell mondanom: Lavredan nem mer, mint Istentagadó meghalni!...

Nem a pokol rémit, hanem a gondolat szorongat, hogy él az Isten s te oly távol állsz tőle. Ujjongjon a lelkem, hogy megéltem az órát, a melyben térdre borulva még mondhatom:

— Hiszek az Istenben, hiszek, hiszek!...

Ez a szó az emberiség hajnali éneke; a ki nem ismeri, azt az éjszaka borítja!...

Ez a modern szabadgondolkodó hitvallomása: kisajtolva egy nagy nemzet tragédiája árán.

Álljon a magyar nemzet botlás nélkül őseinek hite mellett, akkor a háboru szántotta véres barázdákból egy megtisztult vidék fog új életet teremteni!...

Visóvölgyi vérvirágok.

Ne sirjatok székely anyák, bizalom! S bár fiaitokat földi nár sirhalom — Olvassátok csak!

Őseitek harci szelleme:
Dicső Petőfi, már régen azt zengte —
Uj virág kél minden sirhalom.

Oh nézzétek, hol fiaiok küzdtek,
A Visó-völgye egy szép virágzalom,
Szép virágok!

körülbégi holtak szelleme,
S mint hajdan Sztrecsnó
gyönyörű vidéke,
Minden röge egy-egy sirhalom.

Sztrecsnó óta elmúltak hosszú évek,
Sztrecsnó táján

sok szép piros virág van,
Oh nézzétek, ne sirjatok!

Legyetek büszkék!

Ki honáért harcolt s védte nemzetét,
Annak szelleme él, az halhatatlan!...

Hisz régen zengte Petőfi, régen:

A dicsőnek szelleme örökre él!

S hol már ma véröntözte

szép magyarhon földjét,

Hol szülő veszté fiát —

asszony hitvesét,

Ott holnap már —

a legszebb virág kél!...

Kérnay Saturnó.

A hős 82-ösök

A cs. és kir. Hadügyminisztérium 1915. február 22 én kiadott 131-ik számú veszteség lajstromába foglalt 82-ös ezredbeli tisztek és legénység névsora. (XXX. közlemény.)

Borbély József 10. sz. Csvm. Gyergyóremete 1888. hadifogoly. — Borok Imre 5. sz. Csikszentgyörgy 1882., meghalt 1914. nov. 16. — Borsos Sándor szakaszvezető 12. sz. Csvm. Gyergyócsomafalva 1884., meghalt 1914. nov. 21. — Borsos Sándor tizedes, c. szakaszvezető 12. sz. Csvm. Csomafalva 1884., meghalt 1914. nov. 27. — Bota Tódor 6. sz. Csvm. Tekerőpatak 1884. ms. — Brassai József 11. sz. Csvm. Gyergyóremete 1888., meghalt 1914. nov. 21. — Budi Rupi 11. sz. Udvm. Kisbaczon 1884. ms. — Bukur János 9. sz. Csvm. Gyergyóbékás 1884. ms. — Bumbuly Károly szakaszvezető, c. őrmester 1. sz. Udvm. Székelylengyelfalva 1888. ms. — Burghardt Sándor 7. sz. Székelyudvarhely 1892., meghalt 1914. nov. 15. — Buriyan Ferenc őrzető 4. sz. Udvm. Dálya 1884. ms. — Buzogány Áron 5. sz. Udvm. Szentábrahám 1885. ms.

Cervený Aladár 10. sz. hadifogoly. Csáki János 4. sz. Csikdánfalva 1887. hadifogoly. — Csáki József 11. sz. Csvm. Gyergyószentmiklós 1893. ms. — Csapai Sándor 5. sz. Udvm. Székelykeresztúr 1890., meghalt 1914. nov. 19. — Cseke Péter őrzető 3. sz. Csikszentsimon 1887., meghalt 1914. nov. 23. — Csendő István 10. sz. Udvm. Ülke 1891. hadifogoly. — Cserda István 10. sz. hadifogoly. — Csergő Gergely 7. sz. Csvm. Szárhegy 1883. ms. — Csergő Gergely pótt. 7. sz. Csvm. Szárhegy

1884. ms. — Csérnátzki György 10. sz. Tordaaranyosvm. Egerbegy 1893. meghalt 1915. január 3. — Csibi Imre 7. sz. Csvm. Ditró 1884. ms. — Csibi József 5. sz. Csvm. Borszék 1882. ms. Csibi István 11. sz. Csvm. Gyergyóholló 1882, meghalt 1914. nov. 21. — Csiki Sándor 11. sz. Csvm. Csomafalva 1891. ms. — Csiki Endre 9. sz. Székelyudvarhely 1884. hadifogoly. — Csiki Ferenc 9. sz. Székelyudvarhely 1892. ms. Csiki Imre tizedes, c. szakaszvezető 10. sz. hadifogoly. — Csiki Mózes 10. sz. Udvm. Városfalva 1884. hadifogoly. — Csiki István 9. sz. Udvm. Nagygámbfalva 1892., meghalt 1914. nov. 21. — Csiteriga Gábor 12. sz. Csvm. Gyergyótölgyes 1892. ms. Csoborár Eliás 10. sz. Csvm. Tekerőpatak 1883., meghalt 1914. nov. 22. — Csontai András pött. 6. sz. Udvm. Felsősfalva 1885. ms. — Csordás András egyévi önkéntes szakaszvezető 9. sz. Bácsbodrogvm. Kishegyes 1891, meghalt 1915. január 3. — Csucs Mihály 10. sz. Alsófehérv. Abrudbánya 1893. ms. — Csucsuj Simon 10. sz. Tordaaranyosvm. Töröczkőszentgyörgy 1886. hadifogoly. — Csukor János 12. sz. Udvm. Bözödujfalu 1883. ms. — Csunyi János pött. 7. sz. Udvm. Farkaslaka 1890. ms. — Csutak Dénes 10. sz. Csikrákos 1891. ms. — Czifra János 3. sz. Udvm. Etéd 1892. ms. Czifra István századkürtös 16. sz. Udvm. Siklód 1888., meghalt 1914. nov. 22.

Dáné Sándor pött. 19. sz. Udvm. Recsenyéd 1884. ms. Dani István pött. 6. sz. Udvm. Homoródszentpál 1887., meghalt 1914. nov. 22. — Daraba Miklós 10. sz. Galiczia Ropczyce Krzywa 1890. hadifogoly. — Darvas József 3. sz. Csikcsatószege 1891. ms. — Dávid Lajos tizedes 8. sz. Udvm. Kisgámbfalva 1882. ms. — Dénes Sándor 19. sz. Udvm. Székelyderzs 1884. ms. Derzsán Miklós 5. sz. Udvm. Erked 1882. ms. — Dobos Péter 10. sz. hadifogoly. — Dobrán Vaszi (Gáboré) pött. 6. sz. Csvm. Várhegy 1890. ms. — Dombi Dénes 3. sz. Csikmadaras 1891. ms. — Duduj Ádám 4. sz. Csvm. Gyergyótölgyes 1883. hadifogoly. — Duka Péter 3. sz. Udvm. Zetelaka 1888. ms.

Egyed Antal 4. sz. Csvm. Kilyénfalva 1883. ms. — Elbert Dénes 1. sz. Udvm. Szentábrahám 1886. ms. — Elekes Gusztáv 1. sz. Csvm. Gyergyóujfalu 1892., meghalt 1914. dec. 21. — Elekes József 11. sz. Udvm. Székelyderzs 1891. ms. — Eltes Ferenc 7. sz. Csiktusnád 1889. ms. — Erős Ferenc 12. sz. Csvm. Csomafalva 1894., meghalt 1914. nov. 27. — Erős István 7. sz. Csvm. Gyergyószentmiklós 1892., mpghalt 1914. dec. 4. (Folytatjuk.)

Ismerősei, jóbarátai körében mindenki ajánlja a „Székelyország”-ot

Emlékezés Petőfiről.*

Hősi halála évfordulóján.

Egy gondolat bánt engemet...
Ágyban párnák közt halnám meg!

A költő e gyönyörű versének hatása alatt, száll a gondolatom a segesvári csata sikra és a fehéregyháza temető kertben ráborulok arra a közös sírhalomra, melyben a névtelen hősök között örök álmát a'ussza a magyar nemzet halhatatlan dalnoka: Petőfi Sándor!

Ott esett el Ő, 1849. július 31-én a segesvári szerencsétlen csatában és hősi halált halt ép úgy, amint azt megírták versében Önmagának megjósolva:

A harc mezején... Ott folyt ki szívéből az ifjúi vér! A trombiták harsonája és az ágyuk dörgése alatt!

Az orosz invázió óriási tulereje nemcsak a hős költő életét oltotta ki, hanem eldöntötte a magyar szabadság harcát is!

Ki ne ismerné a muszka haderővel eltiport szabadságharcunk történetét? Ki ne forgatná még ma is Petőfi verses könyvének lapjait?...

A „Talpra Magyar!” riadó szövegére ki ne ébredne ma is a haza védelmére?!

A régmúlt idők legendás alakjai, történelmünk hősei: Boeska, Berceányi és Bem apó dicsőséges példája a csaták dalosa: Petőfi csodás szelleme gyújtják, hevitik a mai nemzedéket is! Az Ő gyűjtő dalai lelkesítik a magyar vitéz huszárokat és a hős székely bakáknak csodákat művelő harcait a mai világháboruban, mellyel kivívták a világ bámulatát!

A mai napon Petőfi hősi halálának évfordulóján szálljon el a mi lelkünk gondolata Petőfi sírja fölé és áldva az Ő emléket, szenteljünk néhány pernyi kegyeletet, hogy tárujon lelki szemünk elé annak kedves képe, akinek emléke Torda város történelmi múltjához fűződik; mikor 1849. július 21-én Petőfi a boldog családjával, az ő szerető nejével és a drága kis fiával a Zoltán gyerekekkel megérkeznek Tordára, a régi kedves ismerős jóbarátja: Miklós Miklós Torda város református papjához és a kedves családi körben nemesak vendégszerető fogadtatásra talál, hanem állandó meleg szeretetet veszi körül a kis családot — és a Bem táborába sielő Petőfit — a kedves házigazda ráveszi, hogy hagyja ott az ő családjával körében nejét és gyermekét, hol teljes biztonságban fognak lenni!

Pár napi boldog együttlét után, Petőfi elbucszik családjától s egy tordai Csipkés nevű fuvarossal elutazott Marosvásárhelyre Bem József táborába, mint hadsegédje a hős vezérnek!

* Szerző felolvasta Tordán, az ott ápolt sebesült katonák javára 1915. júl. 31-én a Kulturházban rendezett ismeretterjesztő előadáson. Szerk.

A Tordán maradt Petőfi családja mit sem sejtve, hogy a szerető hitves és a boldog édes apa az utolsó csökkel távozott a kedves családi és vendégszerető körből: s időnként érkező levelekből bizakodó reménységgel számlálták a napokat, hogy jöjjön el az óhajtott viszontlátás boldogító órája!...

Petőfi életének Tordát érintő ezen epizódját a református paplak falán Torda város közönsége emléktáblával jelölte meg!

A Miklós Miklós családja körében tartózkodott Petőfiné, hiába várta vissza hitvesét; a kegyetlen sors letörte a viszontlátás reményét s a segesvári csata tragédiája özvegyé tette Szendrey Juliát és apátlan árva lett a költő kis fia!

A magyar nemzet vesztesége maig is pótolhatatlan, de a költő emléke élni fog örökké!

A történelem márvány lapjain lángható betűkkel van felírva: ki volt és mije volt a magyar nemzetnek Petőfi Sándor!

Az ország minden részében a nemzet kegyelete érc alakjának megörökítésével emléket emelt Petőfinek!

Ezek az emléksobrok örök időn át hirdetni fogják Petőfi hősi halálát, a költő fényes nagyságát! A ki 66 évvel előbb kezében lanttal és karddal a segesvári csatában lángható lelkének tűzével és az Ő csapongó hazaszeretetével beleszángult a csata tűzébe és elesik a durva kozákok lándzsa-dőféstől, — és meghal az imádott drága hazáért, a magyar nemzet szabadságáért vívott csatában!

Meghalt úgy, mikép önmagának megjósoló: nem a puha párnákon, hanem a csatasíkon, a mint holttestén fuvó paripák szánguldtak! Meateorként letűnt, de nemzetének szívében örökké él, mint a szabadság és hazaszeretet érzeményi képe!...

(Vége köv.)

Harmath Domokos.

Székely hősök.

Csik-, Háromszék-, Marostorda-, Tordaaranyos- és Udvarhelyvármegyéből származó és a világháboruban megsebesült, meghalt vagy hadifogságba jutott hősöknek a hadügyminisztérium veszteség lajstromai alapján összeállított hiteles kimutatása.

XXXII.

Girlea Samoilă 50. gye. 9. sz. Tavm. Mikószilvás 1893. megs. — Girlea Samolia 50. gye. 9. sz. Tavm. Marosujvár 1882. ms. — Greu János 50. gye. 10. sz. Tavm. Maros-szentjakab 1893. ms.

György Imre c. tizedes 24. hvgye. 10. sz. Csikverebes 1890. hadifogoly (Troitzk).

Hajduk Konstantin 50. gye. 11. sz. Tavm. Csértés 1891. megs. — Hudrea Eliás 50. gye. 4. sz. Tavm. Indel 1891. ms.

Jova János 50. gye. 9. sz. Tavm. Egerbegy 1886. ms.

Karácson Gergely 50. gye. 8. sz. Csikszentmihály 1885. ms. — Kirajózsef György 51. gye. Tavm. Felsővidra 1887., meghalt 1914. dec. 31. — Kis András 82. gye. 13. sz. Csikmadéfalva 1887., meghalt 1915. jan. 30. — Kiss Imre 82. gye. 8. sz. Udvm. Felsősfalva 1887. ms. — Korondi Miklós 50. gye. 8. sz. Tavm. F.-Szentmihályfalva 1883. ms. — Kosztea Miklós szakaszvezető 50. gye. 9. sz. Tavm. Fehérvölgy 1892. ms. — Kursó Tódor 50. gye. 8. sz. Tavm. Felsőollós 1891. ms.

László József 82. gye. 2. sz. Udvm. 1889. ms. — Lázia Marin 50. gye. Tavm. Aranyosfő 1891. ms.

Mag Márton 82. gye. 8. sz. Udvm. Oklánd 1893., meghalt 1915. jan. 30. — Makos Sándor tart. 16. gye. 6. sz. Marostordavm. Mezőszabás 1884. ms. — Marika Demeter 50. gye. 9. sz. Tavm. Felsővidra 1893. ms. — Mitró Ilaria 82. gye. 13. sz. Udvm. Magyarfelek 1893. megs. — Muresan Sándor tizedes 50. gye. 11. sz. Tavm. Csán 1887. ms.

Nagy László szakaszvezető 82. gye. 8. sz. Csvm. Kásonujfalu 1891. ms. — Nikula Péter 50. gye. 9. sz. Tavm. Albák 1888. ms.

Olteán János 50. gye. 12. sz. Tavm. Gombostelke 1891. ms. — Olvedi János 82. gye. 13. sz. Udvm. Tordátfalva 1888., meghalt 1915. jan. 30.

Palea Pál 50. gye. 9. sz. Tavm. Felsőszentmihály 1886., meghalt 1914. dec. 3. — Pancea Tivadar 50. gye. 12. sz. Tavm. Szkerisora 1887. hadifogoly. — Pantea Jakab 50. gye. 9. sz. Tavm. Aranyosfő 1893, meghalt 1914. dec. 5. — Pantya János 50. gye. 12. sz. Tavm. Szkerisora 1888. hadifogoly. — Petriku Miklós 50. gye. 9. sz. Tavm. Aranyosponon 1893. ms. — Podár István 50. gye. 12. sz. Tavm. Hari 1887. megs. — Popa János őrzető 50. gye. 9. sz. Tavm. Felsőfüle 1886. ms. — Porcsila Lázár 50. gye. 12. sz. Tavm. Aranyosgyéres 1892. ms.

Rusz Konstantin 50. gye. 12. Tavm. Mikes ms.

Sánta János 24. hvgye 10. sz. Csvm. Gyimesbükk 1883. hadifogoly (Troitzk). — Sevan Vazul 50. gye. 4. sz. Tavm. Bányabükk 1892. ms. — Surdea Tivadar 51. gye. Tavm. Szolcsva 1884. ms.

Szabó András 82. gye. 13. sz. Csikszentdomokos 1893. ms. — Székely Antal tart. 24. hvgye. 5. sz. Csikcsicsó 1881. hadifogoly (Troitzk). — Székely János 50. gye. 11. sz. Torda 1889. ms. — Szikol Miklós 50. gye. 3. sz. Tavm. Aranyosfő 1890. ms. — Szirb Vazul 50. gye. 9. sz. Tavm. Mészko 1889. ms. — Szőcs Albert őrzető 82. gye. 8. sz. Csvm. Kásonujfalu 1891. ms. — Szőcs Miklós 82. gye. 8. sz. Udvm. Mátisfalva 1893. ms. — Szop

rán Sándor 50. gye. 4. sz. Tavm. M.-Szentjakab 1889., meghalt 1914. nov. 30. — Sztojka Gligor 50. gye. 9. sz. Tavm. Vajdaszeg 1893. ms.

Takó József Ferenc tart. 24. hvgye. 10. sz. Hszékvm. Barót 1887. hadifogoly (Troitzk). — Tamás Dénes 2. gye. 8. sz. Csikmadaras 1881. ms. — Tankó András 82. gye. 8. sz. Csvm. Gyimesfelsőlak 1889. ms. — Tankó Aron 82. gye. 8. sz. Udvhvm. Szentegyházsfalu 1889., meghalt 1915. jan. 30. — Trifusz Demeter 50. gye. 9. sz. Tavm. Felsővidra 1883. ms.

Ujvári Károly 50. gye. 11. sz. Tavm. Sz.-Földvár 1880., meghalt 1914. nov. 23. — dec. 9.

Varga Sándor 50. gye. 9. sz. Tor-da 1885., meghalt 1914. dec. 6. — Venczel András c. őrvezető 50. gye. 12. sz. Tavm. Egerbegy 1891. hadifogoly. — Veress Ferenc 24. hvgye. 7. sz. Csikcsatószeg 1892. hadifogoly (Troitzk).

Zsinár Miklós 50. gye. 11. sz. Tavm. Mogos 1891., meghalt 1914. nov. 23. — dec. 9. — Zsurzs György 50. gye. 9. sz. Tavm. Alsószolcsva 1890. ms. — Zsurzs György 50. gye. 9. sz. Tavm. Topánfalva 1893. megsebesült.

(Folytatjuk.)

Piros rózsá, fehér rózsá.

Piros rózsá, fehér rózsá, virágok királya!
Beh nem igaz a te helyed katoná csákóba!
Ártatlanság, jóság, szépség a te lényed
S katonáknak csákójába tűztek mégis téged.

Ártatlanság, jóság, szépség, virágok királya!
Mit érzel, amikor méssz idegen országba?
Amikor méssz öldöklésre, jajjra, vészre:
Az illatod hiába száll a jóságos égre.

Piros rózsá, fehér rózsá, virágok királya!
Mégis igaz a te helyed katoná csákóba!
Pusztulni kell ártatlannak, jónak, szépnek,
A katonák csákójukon oda visznek téged.

Verje meg az én Istenem azt, ki kitalálta,
Aki miatt annyi legény megy a pusztulásba,
Aki miatt minden csákón piros, fehér rózsá
S mintha mindenik rózsaszál gyászkoszorú
[volna!]

1915. aug. 10.

Medikus.

A székely-ló a világháboruban.

Irta: lengyel faloi Bárá Orbán Ottó.

V. Befejező közlemény.

Székely-ló jelenleg még csak Csikvármegye területén, Gyergyó- és Békásban s Udvarhelyvármegyében van. Ezek száma a mozgósítás óta szörnyen megapadt. Elenyésző csekély számban maradt meg az a selejte, melyet a katonai bevásárló bizottság alkalmasnak nem talált.

Tehát kétségtelen tény, hogy a székely-ló további tenyésztése — az alkalmas anyag hiánya miatt — megszűnne, ha az előrelátó földmívelésügyi kormány a most önként

kinálkozó alkalmat fel nem használná s a székelységet a neki egyedül alkalmas lófajtához — az előbb felsorolt pontozatok szerint — hozzá nem juttatja.

A székely-lónak a hadban teljesített hasznos szolgálatáról a katonai szakemberek adhatnak felvilágosítást, akik tapasztalatból tudják, hogy a ma nélkülözhetlen gépfegyverek ide-oda szállítására is csak a székely-ló a legalkalmasabb.

A székely-ló tenyésztésének meg-alapozása, az általam megjelölt szabályok alkalmazásával, a kormány részéről igen könnyen keresztülvihető és az államnak önmaga iránti kötelessége is azt megvalósítani.

A krimi hadjáratban s attól mostanig e téren szerzett tapasztalataimat — székely véreim érdekében — készséggel bocsátom a kormány rendelkezésére.

A székely-ló páratlanul kiváló. Ezt én meggyőződésből, tapasztalatból tudom. Hiszen már a hatvanasévekben egy pár csikóért, melyet Törökországba szállítottak el tőlem 3000 forintot fizettek nekem. Igaz, hogy olyan kitenyészett fajt most látni sem lehet.

Ha javaslatom a Székelyföld megjelölt vidékein beválnék, amint én állítom, hogy beválnék, akkor ez a rendszer a többi székely vármegyére is kiterjeszthető lenne. Az öt székely vármegyében alkalmas legelőterületet találni lehet. Tordaaranyosban pl. a havasi mokánylovat kellene kitenyészteni.

Szóval a földmívelésügyi kormány jóindulatától függ, hogy az alkalmat kihasználja a székelység és az állam javára.

Nagy örömmre szolgálna, ha a „Székelyország” hasábjain elmondott nézeteimmel egy székely testvéreimnek, mint a hazának szolgálatot tehetnék... (Vége.)

HIREK.

— Hivatalos ismétléseket.

A székelyudvarhelyi r. kath. plébániai templomban ünnepélyes mise lesz. f. hó 15-én Nagyboldogasszony napján d. e. 10 órakor, f. hó 18-án Ő Felsége születése napján d. e. 9 órakor, amikre a hatóságok is megvannak hiva. Szent István napján az ünnepi beszédet Zlamál Ágoston gyulafehérvári tanár fogja tartani.

— József főherceg és a székely bakák. Palatinus Jóska unokája és a varsói győző veje: József főherceg pár héttel ezelőtt találkozott a Petrik Viktor kapitány vezetésével Olaszország felé vonuló székelyudvarhelyi 82-ös székely bakák menetzászlóalával. Mikor megtudta az azóta már hősi halált halt vitéz kapitánytól, hogy az ő nagyon szeretett székely bakái mennek az olasz harctérre, megállította őket és így szólt hozzájuk:

— Fiúk! Örvendek, hogy találkozhattam veletek. Január óta harcol velem és vezetésem alatt ennek a derék ezrednek egyik zászlóalja s hősi bátorságával, vitéz magatartásával — őszintén mondhatom — soha nem hervadó babérokat aratott. Szívemből kívánom, hogy ez a zászlóalj, itt az olasz harctéren, mint a derék 82-ösök szét nem zilált csapata harcolhasson s annyi eredményel és dicsőséggel küzdhessen, mint a hogy azt az északi harctéren testvéreik teszik és cselekedtek!

— **Lisztutalványok a városnál.** Tudomásra hozom Székelyudvarhely város közönségének, hogy az 1915. augusztus hó 15-től 1915. szeptember hó 15-ig terjedő időre szükséges lisztutalványok a városi tanácsnál 1915. augusztus hó 16., 17. és 18-ikán d. e. 7 órától d. e. 12 óráig fognak kiadni s ennél fogva felhívom mindazokat, akiknek lisztre szükségük van, hogy a fenti időben az utalványok átvétele végett jelentkezzenek. Az utalványok alapján a közönség liszt-szükséglete a kereskedők által egy hétre fog ki szolgáltatni. Székelyudvarhely, 1915. augusztus 13-án. Dr Majthényi Miklós s. k. polgármester.

— **Örmesterből számvevő hadnagy.** Közismert kedves egyéniség Székelyudvarhelyen Fröhlich Péter a helybéli m. kir. posta egyik igen tehetséges altisztje, aki a 82. ezrednek a multban egy évtizeden keresztül volt örmestere s a mozgósítás kezdetén ilyen minőségben vonult is be katonáékhoz. Még mult év augusztusában ment el a harctérre, ahonnan ugyancsak a mult év novemberében jött vissza betegen Székelyudvarhelyre. Nehány nappal ezelőtt igen szép elismerés és kitüntetés érte Fröhlich Péter örmestert, mert Ő felsége: számvevő hadnagynak nevezte ki s ilyen minőségben önként jelentkezve, a napokban újlag a harctérre utazott. Mi-dőnnéki gratulálunk, kívánjuk: a jó Isten segítse őt, hogy a 82. ezred további dicső tetteiből egyéni ráter-meltségével kivehesse a maga részét s ő is minél több babérral térhessen haza szeretett övéi és jóbarátai körébe.

— **János bácsi halála.** Simó János vendéglős, a székelyudvarhelyi r. kath. egyházközség tanácstagja életének 84-ik évében rövid szén-vedés után, e hó 8-án becsületes jó lelket visszaadta Teremtőjének Székelyudvarhelyt. Az igazi székely becsületesség kedves egyénisége volt. Halálát a széleskörű rokonságon kívül nagyszámu tisztelője fájtalja.

— **Az állami alkalmazásu legénység kicserélése.** Mint a Külügy-Hadügy legújabb száma jelenti, szó van róla, hogy a polgári életben állami alkalmazásban levő legénységi egyének közül azokat, akik hadiszolgálatra nem teljesen alkalmasak, de a mögöttes országrészekben ténylegesen szolgálnak, ki fogják cserélni olyan állami alkalmazottakkal, akik

eddig „nélkülözhetetlenség” címén fel voltak mentve, de hadiszolgálatra alkalmasak. Ennek az igazságos és méltányos tervnek keresztülvitele céljából a hadiszolgálatra nem teljesen alkalmas, ténylegesen szolgáló állami alkalmazottak összeírása már folyik s intézkedés már a legközelebbi napokban várható. Az intézkedés nem terjed ki a posta- és táv-irda-tisztviselőkre.

— **Kinevezés.** Az igazságügyi miniszter Jakab János nagyajtai járásbírói telekkönyvvezetőt IX. fiz. oszt.-ba sorozott telekkönyvvezetőnek, Gajzágó Gerő csikszeredai, Szabó János székelyudvarhelyi törvényszéki irnokokat jelenlegi állomáshelyükön irodatiszteknek; Burghardt József székelyudvarhelyi törvényszéki napidijast ugyanoda, Nemes Balázs székelyudvarhelyi járásbírói napidijast pedig az oklándi járásbíróshoz, Kőncse Antal csikszentmártoni járásbírói telekkönyvi átalakító napidijast a celldömölki járásbíróshoz irnokoknak nevezte ki.

— **Halálozás.** Sinka Mihály székely gazda életének 41-ik évében e hó 10-én elhalt Nyikómalomfalván. P. Sinka M. Antal székelyudvarhelyi Szent Ferenc rendi áldozó pap és Sinka B. Ubálda irgalmas nővér szeretett testvérét gyászolja az elhunytban.

— **Katonai tanácsadó.** A Külügy-Hadügy című hetiszemle a közönség nagy érdeklődése folytán elhatározta, hogy Katonai Tanácsadó című rovatát, amelynek a lap népszerűségét köszönheti, ezentul megnagyobbítja és hétről-hétre két oldal terjedelemben fogja megjelentetni.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyi miniszter Dr Bényey Károly gyergyószentmiklósi kir. járásbírói — saját kérelmére — a gödöllői kir. járásbíróshoz helyezte át.

— **A tűzifakészletek bejelentése.** A hivatalos lap közlelbbi számában kormányrendelet jelent meg a tűzifakészletek bejelentéséről. A rendelet szerint bejelentés alá esnek azok a tűzifakészletek, melyek a tűzifa termelésével és eladásával vagy a termelt tűzifa forgalombahozatalával foglalkozó erdőbirtokosok és kereskedők birtokában eladatlanul vannak, vagy már eladattak, de nem szállítottak el a vevőknek: továbbá a külföldről megvett, az országban augusztus 15. és október 15. között termelendő és külföldről importálandó tűzifakészletek. A bejelentett tűzifakészletekről pontos raktárkönyveket kell vezetni.

— **A székelyudvarhelyi m. kir. áll. kő- és agyagipari szakiskola** igazgatósága készséggel küldi meg értesítőjét az érdeklődő szülőknek.

Népjegyek,

meghívók és mindenféle nyomtatványok készülnek e lap kiadóhivatalában.

Nyomtatva és kiadja BETEGH PÁL könyvnyomtató int. Székelyudvarhelyt

BENZOLINE

BENZINT TELJESEN PÓTOLJA MOTORTULAJDONOSOK!

Sikerült gyártmányomat annyira tökéletesíteni, hogy nem szükséges többé:
1) benzinnel vagy aetherrel való befecskendezés,
2) nem szükséges a gyújtófej melegítése,
3) nem kell a levegő hozzájárulását megszorítani, hanem:

BENZOLINE

minden rendszerű motorhoz egyöntetűen a motoron való minden változás nélkül, kiválóan alkalmas.

BENZOLINE

használatnál a motor könnyen indul.

BENZOLINE

használatban rendkívül csendő, átlagban 400 gramm kell óránként egy lóerőre

Hogy ezt bizonyítsam, gyáramban a következő rendszerű motorokat állítottam fel és tartom az érdeklődők részére állandó üzemben: 1) **Climax**, 2) **Lux**, 3) **Langen & Wolf**, 4) **Osers & Bauer**, 5) **Daimler**, 6) **Polke**, 7) **Warchalovsky**, 8) **Benz**, 9) **Pohl**, 10) **Mayer**.

Oly egyének, akik magukat hatósági bizonyítvánnyal, mint komoly érdeklődőket igazolni tudják, még pedig községenként legfeljebb 3 személynek Bécsbe való utazása költségeit megtérítem.

A BENZOLINE ÁRA:

egész maggonvételnél	110.—	korona
fél " " "	115.—	"
kisebb vételnél	125.—	"
helyt bécsi gyáramból vashordókban szállítva, készpénzfizetés ellenében. Utánvétel rendeléseket nem eszközölök		

M. ELFER WIEN, I., Krugerstrasse 3.